

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2022

REKENINGKUNDE V1

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 10 bladsye, insluitend
'n formuleblad, en 'n 8 bladsy-antwoordeboek.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin jy AL die vrae moet beantwoord.
3. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.
4. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
5. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
6. Toon ALLE bewerkings tot EEN desimale punt, waar van toepassing.
7. Indien jy dit verkies, mag jy die Formuleblad met Finansiële Aanwysers wat aan die einde van hierdie vraestel aangeheg is, gebruik. Die gebruik van hierdie formuleblad is NIE verpligtend NIE.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	TYD (minute)
1	Rekeningkundige vergelyking, Vaste Bates	20	15
2	Begrippe, Staat van Omvattende Inkomste	45	35
3	Staat van Finansiële Posisie en Notas	55	45
4	Finansiële aanwysers en vertolking van finansiële inligting	30	25
TOTAAL		150	120

VRAAG 1: REKENINGKUNDIGE VERGELYKING, VASTE BATES**(20 punte, 15 minute)****1.1 REKENINGKUNDIGE VERGELYKING**

Voltooi die tabel om die effek op die rekeningkundige vergelyking vir die volgende transaksies aan te dui.

LET WEL: Neem aan dat die banksaldo gunstig is en die deurlopende voorraadstelsel vir alle transaksies in gebruik is.

Voorbeeld: Reik 'n kwitansie uit vir huur ontvang.

TRANSAKSIES:

- (a) Een van die vennote het 'n afleweringsvoertuig bygedra as deel van sy belegging in die vennootskap
- (b) Kredietnota ontvang vir beskadigde toerusting teruggestuur
- (c) Herstelwerk aan geboue is verkeerdelik in die Grond- en gebouerekening gedebiteer. Dit moet reggestel word

(6)**1.2 LULU HANDELAARS**

Die volgende inligting het betrekking op die finansiële jaar geëindig 30 Junie 2022.

GEVRA:

Bereken die ontbrekende syfers aangedui deur (i) tot (iv) op die vaste bate-nota. **(14)**

INLIGTING:**A. Vaste bate nota:**

	Grond en geboue	Toerusting	Voertuie
Drawaarde op 1 Julie 2021	3 000 000	(ii)	800 000
Kosprys	3 000 000	420 000	1 080 000
Opgehoopte waardevermindering		(160 000)	(280 000)
Byvoegings teen kosprys	760 000	160 000	
Vervreemding teen drawaarde			(iv)
Waardevermindering vir die jaar		(iii)	
Drawaarde op 30 Junie 2022			
Kosprys	(i)	580 000	720 000
Opgehoopte waardevermindering			

B. Inligting uit die vaste bateregister:

- Waardevermindering op toerusting word bereken teen 10% p.j. op die verminderde saldo.
- Nuwe toerusting is op 1 Oktober 2021 aangekoop.
- Waardevermindering op voertuie word bereken teen 15% p.j. op die kosprys.
- 'n Afleweringsvoertuig is verkoop vir R112 000 kontant op 1 Maart 2022. Die kosprys is R360 000 en opgehoopte waardevermindering op 1 Julie 2021 het R216 000 beloop.

VRAAG 2: BEGRIPPE, STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE**(45 punte, 35 minute)****2.1 BEGRIPPE**

Pas die AARP-beginsels in KOLOM A by die voorbeelde in KOLOM B. Skryf slegs die letters (A–D) langs die vraagnommers (2.1.1 tot 2.1.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A	KOLOM B
2.1.1 Wesenlikheid	A Geboue word waardeer teen R2 500 000 maar word in die finansiële state as R550 000 aangedui.
2.1.2 Paring	B Rente uitgawe moet afsonderlik in die finansiële state aangetoon word.
2.1.3 Historiese koste	C 'n Debiteur wat R1 270 skuld, is as 'n oninbare skuld afgeskryf omdat hy nie opgespoor kan word nie.
2.1.4 Omsigtigheid	D Versekering, R 2 500, is vooruitbetaal. Hierdie bedrag word nie in die Staat van Omvattende Inkomste aangedui nie.

(4 x 1) (4)

2.2 AMADIBA HANDELAARS**GEVRA:**

2.2.1 Voltooi die Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig op 28 Februarie 2022. (37)

2.2.2 **Verwys na Inligting B (viii)**
Gee TWEE moontlike redes waarom huur inkomste verminder het. (4)

INLIGTING:**A. Uittreksel uit Voor-aansuiweringsproefbalans op 28 Februarie 2022:**

Handelsvoorraad	R 284 000
Lening: ANW Bank	294 500
Debiteurekontrole	88 000
Voorsiening vir oninbare skulde (1 Maart 2021)	5 950
Verkope	1 770 400
Koste van verkope	?
Salarisse en lone	192 200
Versekering	107 730
Huur inkomste	69 700
Korting ontvang	4 600
Oninbare skulde	7 790
Advertensies	46 600
Telefoon	10 500
Waardevermindering	61 500
Rente op vaste deposito (balanseersyfer)	?

B. Aansuiwerings en addisionele inligting:

- (i) Die onderneming gebruik 'n vaste winsopslag van 60% op die kosprys. Dit is oor die finansiële jaar behaal.
- (ii) Op 28 Februarie 2022 is kredietverkope van R9 600 nie aangeteken nie.
- (iii) Voorraadopname op 28 Februarie 2022 dui handelsvoorraad van R287 700 ophande.
- (iv) 'n Verdere bedrag vir oninbare skulde, R1 400, moet afgeskryf word.
- (v) Suiwer die voorsiening vir oninbare skulde aan tot 5% van uitstaande debiteure.
- (vi) Die telefoonrekening vir Februarie 2022, R1 150, is nog nie betaal nie.
- (vii) Versekering is vir een maand vooruit betaal. Die versekeringspremie styg met 10% p.j. vanaf 1 Januarie 2022. Die polis is in plek vir die hele finansiële jaar.
- (viii) Huur inkomste is ontvang vir die tydperk 1 Maart 2021 tot 31 Desember 2021. Let wel dat die huur verminder het met R200 per maand vanaf 1 Oktober 2021.
- (ix) Die leningsstaat ontvang dui 'n sluitingsaldo van R312 000 aan. Rente gekapitaliseer is nog nie aangeteken nie.
- (x) Die netto wins vir die jaar nadat al die aansuiwerings in berekening gebring is, beloop R346 840.

VRAAG 3: STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE EN NOTAS**(55 punte, 45 minute)****BCM HANDELAARS**

Die volgende inligting is geneem uit die boeke van BCM Handelaars, vennote Bolt en Comma, vir die finansiële jaar geëindig 31 Desember 2021.

GEVRA:

Voltooi die volgende op 31 Desember 2021:

- 3.1 Handels- en ander ontvangbares nota (7)
- 3.2 Privaatrekening nota (16)
- 3.3 Staat van Finansiële Posisie (32)

INLIGTING:**A. Uittreksel uit die rekords op 31 Desember 2021.**

Kapitaal: B. Bolt	R 600 000
Kapitaal: C. Comma	500 000
Privaatrekening B. Bolt (1 Januarie 2021)	146 500 (Kt)
Privaatrekening C. Comma (1 Januarie 2021)	33 000 (Kt)
Lening: Gqeberha Bank	662 000
Vaste bates (drawaarde)	948 700
Vaste deposito: Matatiel Bank	400 000
Bank (ongunstig)	31 500
Wisselgeld	8 000
Kleinkas	12 000
Krediteurekontrole	83 200
Opgelope uitgawes	5 400
Vooruitbetaalde uitgawe	3 900
Handelsvoorraad (balanseersyfer)	?
Debiteurekontrole	?
Voorsiening vir oninbare skulde	4 900
SAID (LBS)	?

B. Addisionele inligting wat in berekening gebring moet word:

- (i) Netto handelsdebiteure het R372 600 beloop
- (ii) Leningstaat van Gqeberha Bank.

Saldo aan die begin van die finansiële jaar	R692 000
Rente gekapitaliseer	20 000
Terugbetalings gedurende die jaar	?
Saldo aan die einde van die finansiële jaar	662 000

LET WEL: Terugbetaling vir die volgende finansiële jaar sal gelyk wees aan 1,5 keer die gedeelte wat oor hierdie finansiële jaar betaal is.

- (iii) 'n Kwart van die vaste deposito verval op 30 Junie 2022.
- (iv) Uittreksel: Salarisjoernaal vir Desember 2021:

Bruto salaris	Aftrekkings			Netto salaris
	Pensioen	LBS	Medies	
R52 000	3 900	?	4 000	31 100

LET WEL: Die nodige betalings is gemaak behalwe vir LBS.

- (v) 'n EFO betaling, R12 500, is verkeerdelik aan Sandile Stores gemaak. Hulle is nie meer 'n krediteur nie en sal die geld gedurende Januarie 2022 terugbetaal.

C. Vennootskapsooreenkoms:

- (i) Die vennote is geregtig op die volgende salarisse:
  - B. Bolt: R50 000 per maand.
  - C. Comma: R480 000 per jaar.
- (ii) B. Bolt is geregtig op 'n bonus van 80% van sy maandelikse salaris.
- (iii) Rente op kapitaal word bereken teen 12% p.j. op die kapitaalsaldo's.
LET WEL: C. Comma het op 1 Julie 2020 sy kapitaalbydrae met R100 000 verhoog.
- (iv) Die oorblywende wins word gedeel tussen B. Bolt en C. Comma in die verhouding 3 : 2 onderskeidelik.

**VRAAG 4: FINANSIËLE AANWYSERS EN VERTOLKING
VAN FINANSIËLE INLIGTING**
(30 punte, 25 minute)

Die inligting het betrekking op EC Muller Handelaars, vennote Ezo en Collar, vir die finansiële tydperk wat op 28 Februarie 2022 geëindig het.

GEVRA:

- 4.1 Bereken die volgende:
- 4.1.1 Vuurproefverhouding (4)
- 4.1.2 Gemiddelde voorraadhouding-periode (in dae) (5)
- 4.1.3 Persentasie opbrengs op gemiddelde vennotebelang (5)
- 4.2 Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die onderneming. Haal aan en verduidelik DRIE finansiële aanwysers (met syfers) in jou verduideliking. (8)
- 4.3 Die vennote het besluit om die lening gedurende die finansiële jaar te verminder. Verduidelik hoe hierdie besluit die risiko van die onderneming beïnvloed het. Haal aan en verduidelik EEN finansiële aanwyser met syfers. (4)
- 4.4 Collar is tevrede met die % opbrengs wat hy in die vennootskap verdien. Verskaf TWEE redes. Haal finansiële aanwysers en syfers aan. (4)

INLIGTING:
A. Uittreksel uit die Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2022.

Verkope	R3 000 000
Koste van verkope	1 875 000
Netto wins vir die jaar	660 000

B. Uittreksel uit die Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie 2022.

	2022	2021
Bedryfsbates	R 854 000	R1 213 000
Voorraad	300 000	715 000
Handels- en ander ontvangbares	416 000	480 000
Kontant en kontantekwivalente	138 000	18 000
Vennotebelang	2 002 800	1 488 000
Kapitaalbydrae	1 875 000	1 500 000
Privaatrekeninge	127 800	(12 000)
Niebedryfslaste	600 000	750 000
Bedryfslaste	588 000	672 000

C. Finansiële aanwysers op 28 Februarie 2022

	2022	2021
Bedryfsverhouding	1,5 : 1	1,8 : 1
Vuurproefverhouding	?	0,7 : 1
Voorraadhouding-periode	?	159 dae
Skuld-ekwiteitsverhouding	0,3 : 1	0,5 : 1
% opbrengs op gemiddelde vennotebeleng	?	34%
% opbrengs op gemiddelde belang: Ezo	21%	30%
% opbrengs op gemiddelde belang: Collar	17%	14%

30

TOTAAL: 150

GRAAD 11 REKENINGKUNDE FORMULEBLAD MET FINANSIËLE AANWYSERS

$\frac{\text{Brutowins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Brutowins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Nettowins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Totale verdienste per vennoot}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang van vennoot}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Nettowins}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates : Bedryfslaste	(Bedryfsbates – Voorraad) : Bedryfslaste	
(Handel en ander ontvangbares + Kontant en kontantekwivalente) : Bedryfslaste		
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Kredietaankope}} \times \frac{365}{1}$	
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}} \times \frac{365}{1}$	
Langtermynlenings : Eienaarsbelang	Totale bates : Totale laste	

Naam:

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2022

**REKENINGKUNDE V1
ANTWOORDEBOEK**

VRAAG	MAKS. PUNTE	PUNTE BEHAAL	GEMODEREERDE PUNT
1	20		
2	45		
3	55		
4	30		
	150		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1

1.1

Nr.	B	E	L
vb.	+	+	0

6

1.2.1 Bereken die ontbrekende syfers in die nota vir vaste bates.

	BEWERKINGS	ANTWOORD
(i)		
(ii)		
(iii)		
(iv)		

14

TOTALE PUNTE
20

VRAAG 2

2.1 BEGRIPPE

2.1.1	
2.1.2	
2.1.3	
2.1.4	

4

2.2.1 AMADIBA HANDELAARS

STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2022

Verkope	
Koste van verkope	
Bruto wins	
Ander inkomste	
Bruto inkomste	
Bedryfsuitgawes	
Salarisse en Lone	192 200
Advertensies	46 600
Bedryfswins	
Netto wins vir die jaar	346 840

37

Gee TWEE moontlike redes waarom huur-inkomste verminder het.

4	

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 3

3.1

HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARES	
Handelsdebiteure	

7

3.2

PRIVAATREKENINGE	B. Bolt	C. Comma
Vennote se salarisse		480 000
Rente op kapitaal	72 000	
Primêre verdeling van wins		
Finale verdeling van wins		261 600
Onttrekkings vir die jaar	(1 200 400)	(750 000)
Behoue inkomste vir die jaar		
Saldo aan die begin van die jaar		
Saldo aan die einde van jaar		

16

3.3 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 31 DESEMBER 2021

NIEBEDRYFSBATES		
Vaste bates		
Finansiële bates		
BEDRYFSBATES		
Vorrade		
TOTALE BATES		
EIENAARSBELANG EN LASTE		
EIENAARSBELANG		
NIEBEDRYFSLASTE		
BEDRYFSLASTE		
TOTALE EIENAARSBELANG EN LASTE		32

TOTALE PUNTE
55

VRAAG 4**4.1 Bereken die volgende:****4.1.1**

Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD

4

4.1.2

Gemiddelde voorraadhouding-periode (in dae)	
BEWERKINGS	ANTWOORD

5

4.1.3

Persentasie opbrengs op gemiddelde vennotebelang	
BEWERKINGS	ANTWOORD

5

4.2

Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die onderneming. Haal aan en verduidelik DRIE finansiële aanwysers (met syfers) in jou verduideliking.

8

4.3

Die vennote het besluit om die lening gedurende die finansiële jaar te verminder. Verduidelik hoe hierdie besluit die risiko van die onderneming beïnvloed het. Haal aan en verduidelik EEN finansiële aanwyser met syfers.

4

4.4

Collar is tevrede met die % opbrengs wat hy in die vennootskap verdien. Verskaf TWEE redes met syfers.

4

TOTALE PUNTE

30

TOTAAL: 150

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2022

REKENINGKUNDE V1 NASIENRIGLYN

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders aangedui in die nasienriglyn, is strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen strafpunte vir misplaaste item). Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in nasienriglyn vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
8. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek.
9. 'Bewerking' beteken 'kontroleer bewerking'. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. **LET WEL:** kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees of soos per nasienriglyn.
10. In bewerkings, moet nie punte toeken vir bewerking as teller en noemer omgeruil is nie – hierdie is ook van toepassing op verhoudings.
11. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat foutief is nie, ten minste gedeeltelik. Dui aan met 'n ☒.
12. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die nasienriglyn kan verskaf. Neem kennis dat een kommentaar meer as een aspek kan aanspreek.
13. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1

1.1

Nr.	B	E	L
vb.	+	+	0
a	+ ✓	+ ✓	0
b	- ✓	0	- ✓
c	- ✓	+ ✓	0

6

Indien geen inskrywing in 'n kolom aangedui word nie, aanvaar 0, -1 per reël vir vreemde inskrywing.

1.2.1 Bereken die ontbrekende syfers in die nota vir vaste bates.

	BEWERKINGS	ANTWOORD
(i)	3 000 000 + 760 000	3 760 000 ✓✓
(ii)	420 000 ✓ – 160 000 ✓	260 000 ✓
(iii)	sien (ii) x 10% bo 26 000 ☑ + 12 000 ✓✓	38 000 ☑ een deel korrek
(iv)	360 000 ✓ – ^{252 000 drie punte} (216 000 ✓ + 36 000 ✓✓)	108 000 ☑ een deel korrek

14

TOTALE PUNTE

20

VRAAG 2**2.1 BEGRIPPE**

2.1.1	B ✓
2.1.2	D ✓
2.1.3	A ✓
2.1.4	C ✓

4

2.2.1 AMADIBA HANDELAARS**STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2022**

Verkope	(1 770 400 ✓ + 9 600 ✓)	1 780 000	☑*
Koste van verkope	Verkope x 100/160	(1 112 500)	☑☑
Bruto wins	Verkope – Koste van verkope	667 500	☑
Ander inkomste	bewerking, een deel korrek	98 800	☑
Korting ontvang		4 600	✓
Handelsvoorraadsurplus	278 000 twee punte (287 700 ✓ – (284 000 ✓ – 6 000 ✓))	9 700	☑*
Voorsiening vir oninbare skulde-aansuiwering	(5 950 ✓ – 4 810 ✓✓)	1 140	☑*
Huur inkomste	(69 700 ✓ + 13 660 ✓✓)	83 360	☑*
Bruto inkomste	B. wins + AI	766 300	☑
Bedryfsuitgawes		(419 960)	
Salarisse en Lone		192 200	
Advertensies		46 600	
Oninbare skulde	(7 790 ✓ + 1 400 ✓)	9 190	✓
Telefoon	(10 500 ✓ + 1 150 ✓)	11 650	✓
Versekering	(107 730 ✓ – 8 910 ✓✓)	98 820	☑*
Waardevermindering		61 500	✓
Bedryfswins	BI – B. uitgawes	346 340	☑
Rente-inkomste	Balanseer bedrag (WVRU – Bedr. W)	18 000	☑
Wins voor rente-uitgawe	NW + RU	364 340	☑
Rente-uitgawe	(312 000 – 294 500)	(17 500)	✓✓
Netto wins vir die jaar		346 840	

37

2.2.2

Gee TWEE moontlike redes waarom huur inkomste verminder het.

Enige TWEE geldige redes ✓✓ ✓✓

deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike / onduidelik antwoorde

- Afname in vraag na huurruimte weens grendeltydperk (lockdown).
- Huurder kon nie bekostig om die oorspronklike huur te betaal nie en het beding vir 'n vermindering.
- Die huurder het onderhandel om 'n kleiner vloeroppervlakte te beset.
- Die huurder het 'n goedkoper aanbod vir dieselfde vloerruimte elders gekry.

4

TOTALE PUNTE

45

VRAAG 3

3.1

HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARES				
Handelsdebiteure	NHD – VOS	377 500	☒ *	
Voorsiening vir oninbare skulde		(4 900)	✓	
Netto handelsdebiteure		372 600	✓	
Vooruitbetaalde uitgawes		3 900	✓	
Opgelope inkomste		12 500	✓✓	
		389 000	☒ *	7

3.2

PRIVAATREKENINGE	B. Bolt	C. Comma	
Vennote se salarisse	600 000 ✓✓	480 000	
Vennote se bonusse	40 000 ✓✓		
Rente op kapitaal (24 000 + 30 000)	72 000	54 000 ✓✓	
Primêre verdeling van wins bewerking	712 000 ☒	534 000 ☒	
Finale verdeling van wins (261 600x3+2)	392 400 ✓✓	261 600	
Onttrekkings vir die jaar	(1 200 400)	(750 000)	
Behoue inkomste vir die jaar bewerking	(96 000) ☒	45 600 ☒	
Saldo aan die begin van die jaar	146 500 ✓	33 000 ✓	
Saldo aan die einde van jaar bewerking	50 500 ☒	78 600 ☒	16

3.3 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 31 DESEMBER 2021

NIEBEDRYFSBATES	bewerking	1 248 700	☒	
Vaste bates		948 700	✓	
Finansiële bates	400 000 ✓ – 100 000 ✓✓	300 000	☒ *	6
BEDRYFSBATES	bewerking (TB – NBB)	763 000	☒	
Vorrade	balanseersyfer (BB – HAO – KKE)	254 000	☒	
Handels en ander ontvangbares	sien 3.1	389 000	☒	
Kontant en kontantekwivalente	sien bo (8 000 ✓ + 12 000 ✓ + 100 000 ☒)	120 000	☒ *	
TOTALE BATES	E + L	2 011 700	☒	8
EIENAARSBELANG EN LASTE				
EIENAARSBELANG	bewerking (Kap + Priv. rek.)	1 229 100	☒	
Kapitaal	(600 000 + 500 000)	1 100 000	✓✓	
Privaatrekeninge	(50 500 + 78 600)	129 100	☒	
NIEBEDRYFSLASTE		617 000		
Lening: Gqeberha Bank	(662 000 ✓ – 45 000 ✓✓)	617 000	☒ *	8
BEDRYFSLASTE	bewerking	165 600	☒	
Handels en ander betaalbares	(83 200 ✓ - 12 500 ✓ + 5 400 ✓ + 13 000 ✓✓)	89 100	☒ *	
Bankoortrekking		31 500	✓	
Huidige deel van lening	sien NBL bo	45 000	☒	10
TOTALE EIENAARSBELANG EN LASTE	bewerking	2 011 700	☒	32

*een deel korrek

TOTALE PUNTE**55**

VRAAG 4**4.1 Bereken die volgende:**

4.1.1

Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
554 000 twee punte $(416\ 000 \checkmark + 138\ 000) \checkmark : 588\ 000 \checkmark$ OF 554 000 twee punte een punt $(854\ 000 - 300\ 000) : 588\ 000$ een punt een punt	0,9 : 1 ☒ een deel korrek

4

4.1.2

Gemiddelde voorraadhoud-periode (in dae)	
BEWERKINGS	ANTWOORD
507 500 drie punte 1 015 000 twee punte $\checkmark \frac{1}{2} (300\ 000 + 715\ 000) \checkmark \checkmark$ $\frac{1\ 875\ 000 \checkmark}{1\ 875\ 000 \checkmark} \times 365$	98,8 of 99 dae ☒ een deel korrek

5

4.1.3

Persentasie opbrengs op gemiddelde vennotebelang	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\checkmark \frac{660\ 000}{1\ 745\ 400 \text{ drie punte}} \times 100$ $\checkmark \frac{1}{2} (2\ 002\ 800 + 1\ 488\ 000) \checkmark \checkmark$ 3 490 800 twee punte	37,8% of 38% ☒ een deel korrek

5

4.2

Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die onderneming. Haal aan en verduidelik DRIE finansiële aanwysers (met syfers) in jou verduideliking.

Finansiële aanwysers ✓ ✓ ✓ vergelykende syfers ✓ ✓ ✓ Geldige kommentaar ✓ ✓
deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike / onduidelik antwoorde

Bedryfsverhouding het afgeneem van 1,8 : 1 tot 1,5 : 1.

Vuurproefverhouding het toegeneem van 0,7 : 1 tot 0,9 : 1 sien 4.1.1 en sien verduideliking
dienooreenkomstig na

Die voorraadperiode daal van 159 dae na 99 dae sien 4.1.2

Likiditeit toon 'n opwaartse / stygende neiging / die onderneming hou baie minder
voorraad / voorraad beweeg vinniger / styging in verkope / minder kontant wat in
voorraad vasgevang word / sal moontlik nie in die toekoms kontantvloei probleme
ondervind nie

8

4.3

Die vennote het besluit om die lening gedurende die finansiële jaar te verminder. Verduidelik hoe hierdie besluit die risiko van die onderneming beïnvloed het. Haal aan en verduidelik EEN finansiële aanwyser met syfers.

Finansiële aanwyser ✓ vergelykende syfers met neiging ✓ kommentaar ✓ ✓

Skuld/ekwiteitsverhouding het gedaal van 0,5 : 1 tot 0,3 : 1 (met 0,2 : 1)

- Die afbetaling van die lening plaas die onderneming op 'n laer finansiële risiko.
- Alhoewel die onderneming steeds laag gerat is, is die risiko laer.

4

4.4

Collar is tevrede met die % opbrengs wat hy in die vennootskap verdien. Verskaf TWEE redes met syfers.

Twee geldige redes ✓ ✓ Vergelykende syfers ✓ ✓

- % opbrengs het toegeneem van 14% tot 17% (met 3% punte) terwyl EZO sin van 30% tot 21% (met 9%) gedaal het.
- % opbrengs is steeds hoër as alternatiewe beleggings wat ±6 % is.

4

TOTALE PUNTE

30

TOTAAL: 150